

سالشمار و کتابشناسی لویی فردینان سلین

• سالشمار و کتابشناسی لویی فردینان سلین

فرزانه قوجلو

HORS-SÉRIE N° 4 - € 10,-

magazine littéraire

HORS-SÉRIE

Louis-Ferdinand

Céline

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
دانشگاه علام حبیب

LUX : 7 € - MAG : 15,00 DFL - GBR : 16,00 \$ - CAN : 16,00 \$ - AUS : 17 € - AND : 17 € - FRA : 7 € - ITA : 7 € - GR : 7 € - IRL : 7 € - ISR : 7 € - JPN : 1,000 YEN - KOR : 20,000 KRW

HORS-SÉRIE

سال شمار و کتابشناسی لویی فردینان سلین

فرزانه قوجلو

۱۹

نام اصلی اش لویی فردینان دتوش (Louis Ferdinand Destouches) بود و نام مستعار سلین (Celine) را شاید برای ادای دین و احترام به مادر بزرگش برگزید.

۱۸۹۴

۲۷ ماه می در پاریس چشم به جهان گشود. پدر بزرگش در بندر لهاور معلم بود و عضو شورای شهر. پدرش مردی تحصیلکرده بود با مدرک دانشگاهی که برای شرکت بیمه کار می کرد. خانواده‌ی مادری اش همگی مغازه‌دار بودند. مادر بزرگش مغازه‌ی عتیقه فروشی داشت و متخصص تورهای قدیمی و گران قیمت بود. مادر فردینان نیز پیشه‌ی خانوادگی را ادامه داد و مغازه‌ی دانتل فروشی داشت. در ۱۸۹۳ با لویی دتوش وصلت کرد و یک سال بعد فردینان به دنیا آمد.

۱۹۰۷

سلین تا ۱۹۰۷ به مدارس محلی می رفت و از آن سال به بعد او را به آلمان و انگستان فرستادند. به این ترتیب توانست به زبان‌ها و فرهنگ‌های دیگر به آسانی دست یابد و بعدها مبنای آثارش قرار بگیرد.

۱۹۱۲

پس از گذراندن اولین مرحله‌ی امتحان دیپلم برای سه سال در سواره نظام ثبت نام کرد.

نخستین سال دتوش در ارتش دوره‌ی سلط او بر محیط اطراف بود. سریازی خوب بود و در اسب سواری ورزیده و با هم قطارانش مشکلی نداشت.

۱۹۱۴

در این سال گروهان دتوش درگیر عملیات نظامی بود. باید پیامی ارسال می‌شد. پیکهای همیشگی حاضر به این کار نبودند. دتوش داوطلب شد. بر اسب نشست تا پیام را برساند. باری، مجروح شد و زخمش به گونه‌ای بود که مداری نصیش کرد، همراه با از کار افتادگی هفتاد و پنج درصدی، بازوی راست تقریباً از کار افتاد و شناوری اش آسیب دید.

۱۹۱۵

در کنسولگری فرانسه در لندن مشغول به کار شد و در همان سال با سوزان نبوت (Suzanne Nebout) ازدواج کرد.

۱۹۱۶

به زودی از لندن و همسر اول خسته شد و با جدایی از او لندن را ترک کرد و در شهر کامرون از مستعمرات سابق آلمان و در یک شرکت بازرگانی کار گرفت.

۱۹۱۷

به دنبال ماجراجویی بود که در آفریقای غربی ماند و در یک شرکت فرانسوی مشغول به کار شد.

۲۰

سپس به مالاریا و اسهال مزمن مبتلا شد، چند ماه پر از عذاب و شکنجه را در بیمارستان تاب آورد اما عوارض این بیماری تا پایان عمر با او باقی ماند.

۱۹۱۷

به پاریس بازگشت و در دومین مرحله‌ی دیبلم متوجه شرکت کرد. به علت سلط به زیان انگلیسی در بخش پاریس بنیاد راکفلر مشغول به کار شد و سختگذری‌های در خصوص بیماری‌های ریوی و نعلوی جلوگیری از آن داشت که برشی شرح حال نویسان معتقدند این تجربه تأثیری عمیق بر سلین گذاشت و پس از آن بود که به پزشکی علاقمند شد.

۱۹۱۹

با ادبیت فول (Edith Follet) به عنوان همسر دوم ازدواج کرد

۱۹۲۰

کولت (Collet) تنها فرزندش متولد می‌شود.

۱۹۲۱

تحصیلات خود را در پزشکی آغاز کرد. همسر دوم او دختر پروفسور فولت بود که در هشت

پژوهشکی دانشگاه رنہ موقعیت خوبی داشت و او بود که درهای بسیاری را به روی دامادش گشود.

۱۹۲۴

اخذ درجه‌ی دکترا در پژوهشکی

پس از اخذ این مدرک مطبی خصوصی در رنہ باز کرد، پس از چند ماه مطب تعطیل شد و بار دیگر پروندهایش را با همسر دوم و پدر او گست و باز به ماجراجویی روی آورد و برای گرفتن شغلی در جامعه‌ی ملل رهسپار زوریخ شد. در حقیقت این سال آغاز حرفی ادبی او بود که با انتشار «زنگی و آثار فیلیپ زملواپس» (*Life and Work of Semmelweis*) همراه شد که پایان نامه‌ی دکتری اش هم بود.

به واسطه‌ی اشتغال در جامعه‌ی ملل به کشورهای زیادی سفر کرد، از جمله آمریکا که بسیار تحت تأثیر این کشوره، مردمش، معماری، فقر، شکاکیت و به ویژه زنان زیبای آنجا قرار گرفت و مدت زیادی را در دپترویت گذراند و از صنعت خودروی فورد بسیار شگفت زده شد. در آنجا با الیزابت کریگ (Elizabeth Craig)، رقص آمریکایی، آشنا شد و تأثیر این زن آنقدر بزرگ بود که نخستین رمان ماندگار خود، «سفر به انتهای شب» را به او اختصاص داد و شش سال در کتاب یکدیگر بودند.

۱۹۲۸

شروع کار نویسنده‌ی به طور جدی با چاپ «کلیسا» (*The Church*) که نمایش هجوآمیز بود. آغاز نگارش «سفر به انتهای شب» (*Journey to the End of the Night*) حاصل همین سال‌ها بود.

۱۹۳۲

چاپ رمان «سفر به انتهای شب» که جایزه‌ی ادبی رنوو (Renaudot) را نصیب او کرد. (گرچه قرار بود جایزه‌ی پر ارزش‌تر گنکور را به او بدهند) برخی از داوران گنکور زیان سلین را پر ایراد و پیامش را هولیبار ارزیابی کردند.

۱۹۳۶

انتشار رمان «مرگ قسطی» (*Death on the Installment Plan*) و در همین سال با پولی که از ترجمه‌ی «سفر به انتهای شب» به زبان روسی نصیب شد به روسیه سفر کرد و این سفر نگاه او را تغییر داد و موجب چاپ ادعایه‌ی ضد کمونیستی «گناه من» (*Mea culpa*) شد.

۱۹۳۷

چاپ «هیچ و پوچ برای یک کشتار» (*Bagatelle pour un massacre*) که آغازی برای تنبیلات جدی ضد یهود و از دیدگاه خودش بیان صلح خواهی او بود.

«جزوه‌ی مدرسه‌ی جنازه‌ها» (*l' Ecole des cadavers*) را منتشر کرد. این کتاب موجب شد تا مطبوعات فاشیست و سلطنت طلب از او جانبداری کند و سبب تبعید و زندان او را فراهم آورد. در هر حال، این جزوه شامل سه قطعه‌ی زیبا و طریف او برای باله است با عنوان «تولد یک پری» (*La naissance d'une fee*) «پل بدجنس، ویرژینی نازنین» (*Voyou Paul, brave Virginie*) و «وان باگادن» (*Van Bagaden*).
۱۹۴۱

با سقوط دولت فرانسه، در بیان دیدگاه‌هایش آزادی یافت و رسماً یکی از ضد بهودها شد و به همین علت با گشتاپو همکاری می‌کرد. در همین سال رمان خود را به نام «مخمسه» (*Les beaux draps*) و «هیچ و پروج برای یک کشtar» تجدید چاپ شد.

۱۹۳۹—۱۹۴۴

در طی جنگ دوم جهانی به عنوان پژوهش کشته به خدمت ارتش در آمد و پس از سقوط فرانسه، هم گام با یهود — ستیزی رسمی نیروهای اشغالگر و فارغ از دشمنان خود در جناح چپ به زندگی راحتی طی چهار سال اشغال دست یافت، آپارتمانی راحت در مونمارتر به او دادند و سرپرست کلینیک پژوهشکی شد.

۱۹۴۳

ازدواج باللوست المزور (*Lucette Almanzor*) به عنوان همسر سوم و تا ۱۹۴۴ در پاریس ماند و قسمت اعظم «گروه خیمه شب بازی» (*Guignol's Band*) و پیش‌نویس رمان «جنگ» (*Casse - pipe*) را به اتمام رساند.
۱۹۴۴

در پایان سال ۱۹۴۴، وقتی معلوم شد که آلمان‌ها جنگ را می‌بازند، سلین دریافت که به زودی همه چیز تغییر می‌کند. پس از آزادی پاریس، رادیو بی‌بی‌سی او را خانه اعلام کرد. پاریس برای او خطرناک بود. پول‌هایش را به طلا تبدیل کرد و به حسابی در دانمارک فرستاد و با همسرش و گربه‌ی مورد علاقه‌شان، بیرون، به کپنهاگ پناه برد. به رغم تمام احتیاط‌کاری‌ها و نقشه‌های فرار و موجودی طلا، زندگی در دانمارک به آن راحتی نبود که سلین تصور می‌کرد. گروهی از طرف دولت فرانسه، حتی پیش از ورود سلین، برای دستگیری او به کپنهاگ رسیدند.

۱۹۴۵—۱۹۴۶

او را دستگیر کردند و چهار ده ماه را در بخش محکومان به مرگ کپنهاگ سپری کرد.
۱۹۴۷

* آزادی مشروط به دست آورد و قریب پنج سال در کنار دریای بالتیک، در کلبه‌ای زندگی را گذراند.

LOUIS-FERDINAND CÉLINE

MEA CULPA

LA VIE ET L'ŒUVRE DE
SEMmelweis

DENOËL ET STEELE

LOUIS-FERDINAND CÉLINE

BAGATELLES POUR UN MASSACRE

ÉDITIONS DENOËL

٢٣

LOUIS-FERDINAND CÉLINE

L'ÉCOLE DES CADAVRES

ÉDITIONS DENOËL

LOUIS-FERDINAND CÉLINE

LES BEAUX DRAPS

NOUVELLES ÉDITIONS FRANÇAISES
PARIS

در همین جا و در انتظار عفو دولت فرانسه قسمت اول نمایش «افسانه‌ای برای وقتی دیگر» را نوشت و سپس قسمت دوم آن را ادامه داد. طی همین دوران با پروفسوری جوان و یهودی از آمریکا به نام میلتون هیندوس (Milton Hindus) مکاتبه داشت. برخی معتقدین معتقدند که این مکاتبات سلین را واداشت تا در پاسخ به هیندوس کتابی بنویسد (۱۹۵۵) «مکالمات با پروفسور ایگر» (Conversations with professor Y)

۱۹۴۹

انتشار رمان «جنگ» که در واقع دنباله‌ی «مرگ قسطی» بود و در هنگام تبعید او به چاپ رسید.

۱۹۵۱

سلین به خیانت محکوم شد اما ارتضی فرانسه به دلیل رشادت در جنگ جهانی اول او را مورد عفو قرار داد و سلین فرصت یافت تا تبعیدگاه خود، دانمارک را ترک کند و به فرانسه بازگردد. سال‌های زندان و تبعید او را پیر و فرسوده کرده بود و متزوی تر و بیمارتر از پیش و خذ اجتماعی تراز همیشه شد. سرانجام در جایی به نام مودون نزدیک پاریس اقامت گزید و تا زمان مرگ همانجا ماند.

۲۴

۱۹۵۲

انتشار رمان «افسانه‌ای برای وقتی دیگر» (Masque for some Tomorrow) که شرح اقامت اوست در زندان‌های دانمارک. سلین قصد داشت در این اثر تجربه‌ی خود را به نحوی ملموس در اختیار همگان قرار دهد.

۱۹۵۴

چاپ رمان «نورمانس» (Normance) که ادامه‌ی «افسانه‌ای برای وقتی دیگر» بود.

۱۹۵۷

انتشار رمان «قصر به قصر» (Castle to Castle) در زمانی صورت گرفت که نویسنده از مرز شدت سالگی گذشته بود اما همچنان سرزنه بود و به دنبال زندگی.

۱۹۵۹

«باله‌های بی‌آهنگ و بی‌شخص و بی‌چیز» (Ballets sans musique, sans personne, sans rien) نویسنده از مرز انتشار یافت.

۱۹۶۰

انتشار رمان «شمال» (Nord) که نبوغ شگفت‌انگیز سلین را در روایت کردن باز می‌نماید.

تکمیل رمان «رقص ریگودون» (Rigodon) که آخرین رمان اوست و اثری که پس از مرگش، در ۱۹۶۹، انتشار می‌یابد.

سرانجام سلیمان در اول ژوئیه ۱۹۶۱ دیده از جهان فرویست، او را در گورستان مودون به خاک سپردند. بر سنگ قبر او دو عنوان جای گرفت: لویی فردینان سلیمان، دکتر لویی فردینان دتوش.

گروه خیمه شب بازی ۲ که پس از مرگ او به چاپ رسید.

نشر و رجاؤند منتشر کرده است:

- سگ ولگرد / صادق هدایت / بکوشش جهانگیر هدایت
- زنده به گور / صادق هدایت / همراه با ترجمه انگلیسی و ارمنی
- باغ بارون (مجموعه داستان) / شاهرخ تندر و صالح
- فردا می‌بینمت (مجموعه داستان) / سودابه اشرفی
- رخ شیشه‌ای (مجموعه داستان) / عباس مؤذن
- سایه‌های تردید (مجموعه اشعار) / موزگان پارسا مقام
- جامعهٔ خیلی مدنی (مجموعه داستان) / شاهرخ تندر و صالح
- مشهورتر از خورشید (درباره زندگی شمس تبریزی) / حسین مختاری
- روئین تنی و جاودانگی در اساطیر / ایرج بهرامی
- راز گل زرین / ریچارد ویلهلم / سیمین موحد
- انسون هدایت / دکتر مجتبی هدایت
- ماهی (مجموعه داستان) / فرخنده نیکو

نشر و رجاؤند خیابان آریاشهر خیابان سازمان آب — بین اسدی شمالی و
چهارراه خسرو — پلاک ۱۹ طبقه سوم تلفن: ۴۴۲۱۸۵۸۰ — ۴۴۲۶۵۹۹۸

نشر ماه

نویسنده‌کان قرن بیستم فرانسه

۱۹

دیوید هیمن

لیونارڈ سلین

مهدی سحابی

